

ابطال بخشنامه شماره ۴۳۳۸۸ مورخ ۱۳۷۸/۰۸/۲۹

شماره: 211/83/1319

تاریخ: 1385/01/22

پیوست: دارد

اداره کل امور مالیاتی استان

شورای عالی مالیاتی

سازمان امور اقتصادی و دارائی استان

دفتر فنی مالیاتی

اداره کل

هیأت عالی انتظامی مالیاتی

دفتر

دادستانی انتظامی مالیاتی

دبیرخانه هیأت تشخیص صلاحیت حسابداران رسمی

سازمان حسابرسی

مجله مالیات

تصویر دادنامه شماره 560 هیأت عمومی محترم دیوان عدالت اداری موضوع ابطال بخشنامه شماره 43388 مورخ 78/08/29 وزارت متبوع مندرج در روزنامه رسمی شماره 17784 مورخ 84/12/22 به پیوست جهت اطلاع و بهره برداری ارسال می گردد.

محمد قاسم پناهی

معاون فنی و حقوقی

شماره دادنامه: 560

تاریخ: 1384/10/11

پیوست:

کلاسه پرونده: 82 / 319

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکلی: آقای رحمت اله هاشم زاده

موضوع شکایت وخواستہ: ابطال بخشنامه شماره 43288 مورخ 1378/08/29 وزارت امور اقتصادی و دارائی مقدمه: شاکلی به شرح درخواست تقدیمی اعلام داشته است، وزارت امور اقتصادی و دارائی به موجب بخشنامه مورد شکایت از اداره کل امور اقتصادی و دارائی مراکز استان ها خواسته است تا نسبت به تشخیص واخذ مالیات به شرح مذکور در بخشنامه فوق الذکر از افرادی که مبادرت به خرید و فروش خودرو از شرکت های خودروسازی می نمایند اقدام شود. این اقدام وزارت خانه مذکور و صدور بخشنامه شماره 43288 مورخ 1378/29/08 مغایر با اصول 4.5 و 173 قانون اساسی و نیز مخالف موازین شرعی و ماده 600 قانون مجازات اسلامی می باشد، زیرا در زمان صدور بخشنامه فوق و قبل از آن و در حال حاضر اداره دارائی از هر وسیله نقلیه معادل 8% مالیات از صاحب وسیله نقلیه دریافت می نماید (3 درصد مالیات شماره گذاری - 3 درصد به عنوان مالیات - یک درصد به عنوان حق الثبت و یک درصد هزینه انتقال سیلندر که دورقم اخیر در دفترخانه هنگام انتقال سند اخذ می گردد) لذا مطالبه مجدد مالیات یعنی دریافت دوباره مالیات از یک وسیله نقلیه صرف نظر از اینکه منطقی به

نظر نمی رسد اصولاً مغایر با موازین شرعی و اصولاً قانون اساسی می باشد به نحوی که به شهادت آمار موجود صدور بخشنامه یاد شده موجب کسری تولید در مقایسه با سال های قبل از صدور بخشنامه از ناحیه خریداران می باشد. لذا تقاضای رسیدگی و ابطال بخشنامه فوق الذکر را دارد. مدیر کل دفتر حقوقی سازمان امور مالیاتی کشور در پاسخ به شکایت مذکور طی نامه شماره 5041-212 مورخ 1383/08/19 مبادرت به ارسال تصویر نامه شماره 3210-211 مورخ 1383/08/11 دفتر فنی مالیاتی سازمان متبوع نموده است. در این نامه آمده، به طور کلی مالیات ها به دودسته اصلی مستقیم و غیر مستقیم طبقه بندی می شوند. وجه تمایز این دو در مبنا و نحوه وصول و اهداف آنها می باشد. لذا هریک از این ها نیز به موازات یکدیگر و به موجب مقررات خاص خود که در فرآیند مقرر تنظیم، تصویب و قابلیت اجرایی یافته اند مطالبه و وصول می گردند. وجوهی از قبیل مالیات و عوارض موضوع بندهای (ه) ماده 3 و (و)، (ز) و (ح) ماده 4 قانون موسوم به تجمیع عوارض مصوب 1381 که هم اکنون وصول می شوند، از نوع مالیات های غیر مستقیم می باشند که با واسطه از مصرف کننده نهائی اخذ می گردند. زیرا این مبلغ را فروشنده (اعم از کمپانی سازنده و یا دستهای بعدی) به صورت بخشی از ثمن معامله از خریدار اخذ و عملاً این وجوه توسط شخصی که از این خودرو بهره برداری می کند پرداخت می گردد.

از طرف دیگر به موجب بندهای 2 و 4 ماده یک قانون مالیات های مستقیم مصوب اسفند ماه 1366 و اصلاحیه های بعدی آن ((هرشخص حقیقی یا حقوقی ایرانی نسبت به کلیه درآمدهایی که در ایران یا خارج از ایران تحصیل می نماید مشمول پرداخت مالیات می باشد.)) بنابراین مطابق **ماده 93** درآمدهای اشخاص حقیقی از طریق اشتغال به مشاغل یا عناوین دیگر نظیر خرید و فروش خودرو تحصیل می کنند پس از کسر معافیت های مقرر در قانون مشمول مالیات بر درآمد مشاغل می شود. دبیر محترم شورای نگهبان در خصوص ادعای خلاف شرع بودن بخشنامه شماره 43288 مورخ 13494/30/84 وزارت امور اقتصادی و دارائی به شرح نامه شماره 13494/30/84 مورخ 1387/07/24 اعلام داشته اند، موضوع بخشنامه شماره 43288 مورخ 1378/08/29 وزارت امور اقتصادی و دارائی در جلسه مورخ 1384/07/20 فقهای محترم شورای نگهبان مطرح شد که خلاف موازین شرع شناخته نشد. هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ فوق با حضور رؤسای شعب بدوی و رؤسا و مستشاران شعب تجدید نظر تشکیل و پس از بحث و بررسی و انجام مشاوره با اکثریت آراء به شرح آتی مبادرت به صدور رأی می نماید.

رأی هیأت عمومی

الف- به شرح نظریه شماره 13494/30/84 مورخ 1384/07/24 فقهای محترم شورای نگهبان بخشنامه مورد اعتراض خلاف احکام شرع شناخته نشده است بنا براین موردی برای ابطال آن در اجرای قسمت اول ماده 25 قانون دیوان عدالت اداری وجود ندارد.

ب- قانون گذار به شرح مقرر در شقوق ماده یک قانون مالیات های مستقیم مصوب اسفند ماه 1366 ملاک اخذ مالیات از اشخاص اعم از حقیقی یا حقوقی را کسب درآمد اعلام نموده و کسب درآمد از طریق فروش خودرو را با رعایت مقررات مربوط مشمول پرداخت مالیات اعلام داشته است. بنا براین بخشنامه شماره 43288 مورخ 1378/08/29 وزیر امور اقتصادی و دارائی که با عنایت به مفاد بند یک دستورالعمل شماره 78593/31 مورخ 1378/10/21 اداره کل اطلاعات و خدمات مالیاتی مبین جواز اخذ مالیات از خریداران خودروهای متعدد فارغ از فروش آنها به اشخاص دیگر می باشد خلاف هدف و حکم صریح مقنن در باب شرایط وصول مالیات تشخیص داده می شود و مستنداً به قسمت دوم ماده 25 قانون دیوان عدالت اداری ابطال می گردد.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

رهبر پور- معاون قضائی دیوان عدالت اداری

توجه: رأی فوق الذکر طی بخشنامه شماره 1319/83-211 مورخ 1385/01/22 توسط معاون فنی و حقوقی سازمان امور مالیاتی کشور ابلاغ گردیده است.